

456

Besluit van 2 augustus 1985, houdende vrijstelling van leerplicht ten aanzien van kinderen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden (Besluit vrijstelling leerplicht trekkende bevolking)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, drs. G. van Leijenhorst, van 8 mei 1985, nr. 6232/2314, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 5a van de Leerplichtwet 1969 (Stb. 1971, 406);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 23 januari 1985, nr. O.R. III/100371LO);

De Raad van State gehoord (advies van 19 juni 1985, nr. W05.85.0251/11.5.24);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i., van 25 juli 1985, nr. 6574/2314, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I. Vrijstelling

1. De in artikel 2, van de Leerplichtwet 1969 (Stb. 1971, 406), bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een minderjarige als leerling van een school is ingeschreven indien en zolang

a. zij het schippersbedrijf uitoefenen en de minderjarige bij hen aan boord woont, of

b. zij gedurende de maanden maart tot en met oktober als kermisexploitant of als circusmedewerker een trekkend bestaan leiden en de minderjarige met hen meereist.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid onderdeel a, eindigt na afloop van het schooljaar waarin de minderjarige de leeftijd van 7 jaar heeft bereikt.

Artikel 2. Opschorting van de vrijstelling

1. De vrijstelling, bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel a, geldt niet indien de afstand tussen de ligplaats van het schip waar de minderjarige aan boord woont en een school voor ligplaatsonderwijs aan varende kinderen, als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WBO, minder bedraagt dan 5 kilometer, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.

2. De vrijstelling, bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel b, geldt niet indien de afstand tussen de standplaats waar de minderjarige verblijft en de standplaats van een rijdende school voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers, als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WBO, die voor de minderjarige toegankelijk is, minder bedraagt dan 5 kilometer, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.

Artikel 3. Inwerkingtreding, citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit vrijstelling leerplicht trekkende bevolking».

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Porto Ercole, 2 augustus 1985

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst

Uitgegeven de tweeëntwintigste augustus 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 september 1985, nr. 175.

Dit besluit beoogt een regeling te treffen met betrekking tot de vrijstelling van de leerplicht ten aanzien van minderjarigen wier ouders een trekkend bestaan leiden.

De wet verplicht tot een omschrijving van «trekkend bestaan», met betrekking tot de vrijstelling. Het bepaalde in artikel 1, eerste lid onderdeel a en b, geeft deze omschrijving. Vervolgens bepaalt de wet dat de algemene maatregel van bestuur bijzondere regels kan bevatten met betrekking tot de leeftijd waarop de verplichting ingaat voor de in artikel 2 bedoelde persoon – dat zijn meestal ouders – om te zorgen dat een minderjarige als leerling van een school is ingeschreven. Artikel 1, tweede lid, bevat een regeling ten aanzien van het moment dat vrijstelling bedoeld in het eerste lid onderdeel a, eindigt. Dan wordt de minderjarige weer op dezelfde wijze leerplichtig als de kinderen wier ouders geen trekkend bestaan leiden als schipper. De vrijstelling van die minderjarige eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de minderjarige de leeftijd van 7 jaar heeft bereikt. Een overeenkomstige bepaling als in artikel 1, tweede lid, met betrekking tot de schipperskinderen, is niet opgenomen voor de kinderen van kermisexploitanten en circusmedewerkers als bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel b. Het onderscheid hangt samen met het feit dat schipperskinderen ouder dan 7 jaar niet meer toelaatbaar zijn op scholen voor ligplaatsonderwijs aan varende kinderen, zoals geregeld zal worden in titel C van het Besluit trekkende bevolking WBO. Het onderwijs dat hier op aansluit, is het onderwijs op scholen voor kinderen van schippers, van kermisexploitanten en van circusmedewerkers. Het onderwijs op deze scholen is bestemd voor kinderen die verblijven in een internaat of pleeggezin, hetgeen geregeld zal worden in titel F van eerdergenoemd besluit. Voor de kinderen van schippers is derhalve na afloop van het schooljaar waarin zij 7 jaar worden, geen vrijstelling noodzakelijk.

De kinderen van kermisexploitanten en circusmedewerkers daarentegen, kunnen tot uiterlijk aan het einde van het schooljaar waarin zij 14 jaar worden, de rijdende scholen bezoeken. Voor deze categorie is derhalve de vrijstelling gedurende de maanden maart tot en met oktober, indien zij met hun ouders meereizen, noodzakelijk.

Het spreekt vanzelf dat de vrijstelling eveneens eindigt op het moment dat de ouders van de minderjarige niet langer onder de omschrijving van artikel 1, eerste lid, vallen. Dat betekent dus voor de vrijstelling, bedoeld in artikel 1, eerste lid onderdeel b, dat deze niet geldt voor een geheel schooljaar, maar slechts gedurende het kermis- en circusseizoen.

De wet bepaalt tevens dat de algemene maatregel van bestuur bijzondere regels kan bevatten met betrekking tot de omstandigheden waarin de in artikel 2 bedoelde personen verkeren die van invloed zijn op de bereikbaarheid van een passende school voor die minderjarige. In artikel 2 wordt geregeld wat onder die «omstandigheden» wordt verstaan. De vrijstelling, welke was verkregen op grond van de wet, juncto de omschrijving in artikel 1, van dit besluit, geldt niet indien en zolang de situatie, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderscheidenlijk tweede lid, zich voordoet. Het is niet wenselijk een vrijstelling van de leerplicht te verlenen indien binnen een redelijke afstand – in dit besluit vastgesteld op 5 kilometer, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg – passend onderwijs voor het kind kan worden aangeboden.

In artikel 2, tweede lid, is de zinsnede «die voor de minderjarige toegankelijk is» gebruikt. De rijdende scholen voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers zijn ingevolge het Besluit trekkende bevolking WBO onderverdeeld in 2 onderscheiden categorieën. Er bestaan rijdende scholen voor kinderen van kermisexploitanten en van circusmedewerkers die bestemd zijn voor de leeftijdscategorie vier tot omstreeks zeven jaar en rijdende scholen bestemd voor kinderen van zes jaar en ouder. Een minderjarige behoeft dus niet naar een rijdende school die niet bestemd is voor zijn leeftijdscategorie.

Ten aanzien van de inwerkingtreding zij opgemerkt dat het artikel 5a van de wet in werking treedt met ingang van 1 augustus 1985. Het besluit op grond van artikel 115 van de Wet op het basisonderwijs (Besluit trekkende bevolking WBO) treedt in verband met het bepaalde in het derde lid van artikel 115 op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking. De materie in het onderhavige besluit hangt nauw samen met de te regelen materie in het Besluit trekkende bevolking WBO. Op grond hiervan ligt het voor de hand het onderhavige besluit eveneens op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking te laten treden. Uiteraard is het de bedoeling dat voor het Besluit trekkende bevolking WBO en het onderhavige besluit te zijner tijd dezelfde inwerkingtredingsdatum wordt vastgesteld.

Deregulering

1. Zoals in de aanvang van de nota van toelichting reeds is gesteld, strekt dit besluit ertoe uitvoering te geven aan artikel 5a van de Leerplichtwet 1969, en te komen tot een regeling met betrekking tot de vrijstelling van de leerplicht ten aanzien van minderjarigen wier ouders een trekkend bestaan leiden.

2. De onderhavige regeling hangt samen met het ontwerp Besluit trekkende bevolking WBO waarin ter uitvoering van artikel 115 van de WBO voorschriften zullen worden gegeven omtrent de bekostiging van scholen voor kinderen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden. De regeling kent geen overlapping met andere regelingen. De mogelijkheid tot vrijstelling van een minderjarige van wie de ouders een trekkend bestaan leiden is nieuw. Zij is het gevolg van de wijziging van de Leerplichtwet 1969, waarbij artikel 5a werd ingevoegd.

3. Voor de uitvoering van dit besluit worden geen nieuwe organen in het leven geroepen.

4. Aangezien het onderhavige besluit een vrijstellingsregeling van rechtswege bevat is in de praktijk nauwelijks toename van het aantal bestuursinstrumenten te voorzien.

5. Aan overtreding van de leerplichtwet is een strafrechtelijke sanctie verbonden. Aangezien het onderhavige besluit een vrijstellingsregeling bevat voor een bepaalde categorie ouders, is het toepassingsgebied waarop deze sanctie betrekking heeft, enigszins ingeperkt. Derhalve kan de onderhavige regeling een verlichting van de lasten voor het justitieel apparaat met zich brengen. Een toename van lasten voor de overheid, de burger, bedrijfsleven en non-profit instellingen wordt niet voorzien.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i.,
L. C. Brinkman